

UCHWAŁA Nr LII/360/2022
RADY POWIATU ŁOWICKIEGO
z dnia 29 czerwca 2022 r.

**w sprawie zajęcia stanowiska w sprawie likwidacji Archiwum Państwowego
w Warszawie Oddział w Łowiczu**

Na podstawie § 19 Statutu Powiatu Łowickiego stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XI/70/2015 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Łowickiego (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2018 r., poz. 2418 i 4351) Rada Powiatu Łowickiego uchwala, co następuje:

§ 1. W związku z informacjami o podjętej decyzji likwidacji Archiwum Państwowego w Warszawie Oddział w Łowiczu, Rada Powiatu Łowickiego wyraża następujące stanowisko, które wraz z uzasadnieniem stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Łowickiemu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEDKŁADAM DO RADY
Małgorzata Jędrzejczak
Małgorzata Jędrzejczak

**Załącznik
do Uchwały LII/360/2022
Rady Powiatu Łowickiego
z dnia 29 czerwca 2022 r.**

**STANOWISKO
RADY POWIATU ŁOWICKIEGO**

z dnia 29 czerwca 2022 r.

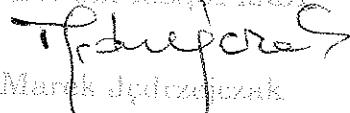
**w sprawie likwidacji Archiwum Państwowego
w Warszawie Oddział w Łowiczu**

§ 1.

Rada Powiatu Łowickiego wyraża sprzeciw w sprawie likwidacji Archiwum Państwowego w Warszawie Oddział w Łowiczu, mając nadzieję na zmianę tej decyzji.

§ 2.

Uzasadnienie do niniejszego stanowiska Rady Powiatu Łowickiego stanowi załącznik.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Marek Jędrzejczak

UZASADNIENIE

Zarządzeniem Ministra Oświaty z 21 lipca 1950 r. i art. 45 dekretu z 7 lutego 1919 r. o organizacji archiwów państwowych i opiece nad archiwaliami powołane zostało Archiwum w Łowiczu. Wówczas było ekspozyturą powiatową Wojewódzkiego Archiwum Państwowego w Łodzi, natomiast w 1952 r. Powiatowemu Archiwum Państwowemu w Łowiczu został nadany statut, który określał archiwum to jako miejsce przechowywania materiałów archiwalnych wytworzonych i wytwarzanych na terenie powiatu łowickiego, a w 1956 r. obszar jego działania poszerzono o powiat kutnowski. W 1975 r. w związku z nowym podziałem administracyjnym w kraju nastąpiła likwidacja archiwum powiatowego, a już od 1 lutego 1976 r. w Łowiczu utworzono ekspozyturę Wojewódzkiego Archiwum Państwowego w Skierniewicach, którą trzy lata później przekształcono w oddział terenowy.

Na mocy zarządzenia Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych, z dniem 1 kwietnia 1985 r. oddział łowicki WAP w Skierniewicach stał się Oddziałem w Łowiczu Archiwum Państwowego m. st. Warszawy i w takiej strukturze działa do dzisiaj.

Obecny zasięg działania Oddziału w Łowiczu to gminy: miasto Łowicz, Bielawy, Chaśno, Domaniewice, Kocierzew Południowy, Łowicz, Łyszkowice, Nieborów, Zduny i Bolimów.

Oddział w Łowiczu w swoich zasobach posiada wiele ważnych i cennych materiałów, dotyczących przede wszystkim Łowicza i obecnego powiatu łowickiego, które chronologicznie sięgają XVII wieku, aż po czasy współczesne. Wyjątkową rangę posiadają szczątki akt cechów działających w Łowiczu. Większość łowickich dokumentów i akt cechowych pochodzi z XIX i XX wieku, ale są także sięgające XVII i XVIII stulecia. Najstarsze to m.in. księga posiedzeń sądu cechu szewców, prowadzona od 1631 r. systematycznie kontynuowana do 1834 r., przywilej króla Jana Kazimierza dla cechu stolarzy, szklarzy i tokarzy z 1652 r. z pieczęcią kancelarii królewskiej i podpisem władcy. Akta stanu cywilnego, parafii rzymskokatolickich i okręgów bożniczych, parafii prawosławnych, ewangelickiej i mariawickiej z XIX i XX wieku z Łowicza i powiatu łowickiego, akta instytucji, organizacji politycznych, społecznych, kulturalnych i zawodowych.

Absolutną chlubą Archiwum łowickiego jest zbiór archiwaliów Władysława Tarczyńskiego (1845-1918), społecznika, literata i zbieracza pamiątek historycznych z Łowicza. To 402 jednostki, które są częścią tzw. zbiorów bibliotecznych, otwartego w 1907 r. Muzeum Starożytności i Pamiątek Historycznych w Łowiczu oraz działającego w mieście przed II wojną światową Muzeum Miejskiego im. Władysława Tarczyńskiego. Po wojnie zbiory te zostały rozparcelowane i w części powróciły z WAP w Łodzi właśnie do Łowicza w 1980 r.

Dokumenty królów i prymasów polskich, listy i rękopisy wybitnych osób życia politycznego, rozkazy i odezwy dowódców powstań narodowych, fotografie, afisze, kalendarze, książki dawnej drukarni prymasowskiej w Łowiczu, liczne pamiątki i dokumenty po instytucjach szkolnych i oświatowych m.in. zasoby I Liceum Ogólnokształcącego im. Józefa Chełmońskiego w Łowiczu, szkoły z prawie 600-letnią tradycją oraz znamienitych mieszkańców Łowicza – rodzin: Szajdingów, Pawłyszko, Xiężopolskich, Dąbrowskich, Świątkowskich i Zbudniewków. Wszystko to zgromadzone zostało w Oddziale w Łowiczu.

Oddział w Łowiczu gromadzi liczne akta administracji ogólnej z terenu powiatu łowickiego, szczególnie ważne do badania życia politycznego, społeczno-gospodarczego oraz kulturalnego wsi w XIX-XX wieku oraz akta instytucji wymiaru sprawiedliwości wykorzystywane do regulacji spraw majątkowych i ustalania praw własności, czyli dotyczące spraw ważnych dla mieszkańców powiatu. Zatem niezwykle istotnym i niewątpliwie mającym duże znaczenie dla mieszkańców powiatu jest to, że dokumenty te są gromadzone blisko miejsca ich zamieszkania i mają oni łatwy dostęp do niezbędnych zbiorów archiwalnych.

Rada Powiatu Łowickiego zwraca się z prośbą o ponowne przeanalizowanie podjętej decyzji o likwidacji Archiwum Państwowego w Warszawie Oddział w Łowiczu. Być może zbiory dotyczące innych obszarów, poza ziemią łowicką, mogłyby zostać przeniesione do innych, bardziej im przystępnych placówek archiwalnych. Natomiast zbiory dotyczące Łowicza i powiatu łowickiego, powinny pozostać w Łowiczu, tj. w miejscu ich wytworzenia, w miejscu, którego dotyczą i nadal służyć mieszkańcom Powiatu Łowickiego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Marek Jędrzejak
Marek Jędrzejak